

Anexa 03

Profilul funcțional istoric și actual al ZCP Jean-Louis Calderon - Polonă

Zona protejată Jean-Louis Calderon – Polonă păstrează și în prezent țesutul istoric difuz specific perioadei cuprinse între sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, fiind mărginită de clădiri rezidențiale modeste, dar și de locuințe tip vilă, având un caracter monumental. Cele două artere principale, străzile Polonă și Jean-Louis Calderon, se caracterizează printr-un fond construit alcătuit preponderent din locuințe unifamiliale, dar și clădiri destinate locuirii colective, realizate în perioada interbelică și ulterior acesteia, diferite ca gabarit și volumetrie. Imobilele de locuințe colective prezintă un regim de înălțime crescut, fiind amplasate cu precădere în vecinătatea intersecțiilor celor două străzi menționate cu bd. Dacia, str. Maria Rosetti și bd. Carol.

Alături de clădirile rezidențiale, în zona studiată există și instituții de cultură și învățământ, a căror funcțiune istorică se menține și în prezent, așa cum este cazul Școlii centrale de fete, construită în 1890. Centrul Cultural „Mihai Eminescu” funcționează sub diverse denumiri („Căminul Cultural Orășenesc Dichiu”. Căminul Cultural „Mihai Eminescu”, Casa de Cultură „Mihai Eminescu”) în imobilul din str. Jean-Louis Calderon 39 din anul 1939¹. În cazul Casei Universitarilor, funcțiunea inițială a clădirii a fost schimbată în 1947, când fosta locuință Librecht-Filipescu, construită la mijlocul secolului XIX, a fost dată spre folosință cadrelor didactice cărora li s-au amenajat săli de lectură și de conferințe, un cinema, dar și un restaurant². Grădina Casei Universitarilor, alături de Grădina Icoanei, sunt două dintre cele mai importante spații verzi amenajate din zona analizată. În fostul Palat al Sindicatelor Ziariștilor proiectat de Ion D. Berindey și construit între 1912-1921³ în bd. Carol, a funcționat până în 2015 „Teatrul Foarte Mic”, clădirea fiind în prezent neutilizată. Clădirea din str. Jean Louis Calderon 76A a fost pe rând sala de spectacole a Școlii centrale de fete, cinema „Luxor”, Sala „Studio” a Teatrului Municipal⁴; în prezent, aici funcționează teatrul „Bulandra” – Sala „Toma Caragiu”.

Așa cum s-a întâmplat în numeroase cazuri, o parte din clădirile reprezentative au fost transformate după naționalizare în sedii ale unor instituții publice, unele dintre acestea păstrând și în prezent modul de utilizare. Această schimbare funcțională are consecințe și în prezent, funcțiunile rezidențiale inițiale lăsând locul unor sedii ale ambasadelor străine, firmelor private sau instituțiilor publice. Astfel, în zona studiată își au sediul patru ambasade străine: în imobilele din bd. Dacia 21, str. Dumbrava Roșie 1, str. Jean-Louis Calderon 63 și str. Polonă 6 funcționează Ambasada Republicii Arabe Egipt, Ambasada Regatului Hașemit Al Iordaniei, Ambasada Ungariei, respectiv Ambasada Regatului Arabiei Saudite. Mare parte din imobilele reprezentative aflate în vecinătatea Parcului Ioanid sunt sedii ale unor instituții publice sau firme private: clădirea din str. Polonă nr. 8 este sediul Agenției Naționale de Control a Exporturilor – ANCEX, în clădirea din str. Polonă nr. 4 (locuință proiectată de arh. I.D. Berindey în 1913 pentru politicianul Emil Costinescu⁵, fost sediu al Ambasadei Japoniei) funcționează azi unitatea de învățământ „Ioanid” - școală, grădiniță, afterschool iar în clădirea cu adresa str. Dumbrava Roșie 2 își are sediul Fundația Națională a Tinerilor Manageri – FNTM.

¹ Date preluate de pe site-ul instituției, consultat online în iunie 2019 (<http://centruleminescu.ro/despre-ccme/>)

² Date preluate de pe site-ul instituției, consultat online în iunie 2019 (<https://unibuc.ro/despre-ub/recreere-si-timp-liber/casa-universitarilor-bucuresti/>)

³ Date preluate de pe site-ul <http://www.e-architecture.ro/fisa.php?id=605>, consultat online în iunie 2019

⁴ Date preluate de pe site-ul <http://www.bucurestiiivechisinoi.ro/2013/02/1a-scoala-centrala-de-fete/>, consultat online în iunie 2019

⁵ Idem

Spre deosebire de situația ilustrată de planurile elaborate în anii '70, în clădirea fostei biblioteci americane din str. Jean-Louis Calderon 7-9 (azi, str. Dr. Dimitrie D. Gerota) funcționează în prezent Consiliul Economic și Social – CES, în timp ce în fostul sediu al procuraturii RSR din str. Jean-Louis Calderon 13-15 (azi, str. Dr. Dimitrie D. Gerota) funcționează sediul ANAF iar în imobilul din str. Jean-Louis Calderon 21-23 este amenajat amfiteatrul „Al. Sahia” din cadrul UMF „Carol Davila”. Fundația culturală „Löwendal” funcționează în fosta locuință a lui George Löwendal din Piața Gh. Cantacuzino 1 din 2010 iar „Centrul de Cultură Arhitecturală” al Uniunii Arhitecților din România funcționează de aproape un deceniu în imobilul din str. Jean Louis Calderon 48. În clădirea din str. Jean Louis Calderon 66, aflată în prezent în proces de reabilitare, a funcționat până recent „Centrul Internațional de Studii asupra Comunismului”.

În prezent, cea mai mare parte a imobilelor din zona studiată păstrează preponderent funcțiunea rezidențială, unele dintre acestea fiind utilizate pentru activități mixte, în care funcțiunea de locuire coexistă alături de spații amenajate pentru activități de comerț, servicii, alimentație sau birouri. Chiar și noile inserții realizate post-1990 sunt, cu mici excepții, locuințe colective (str. Jean-Louis Calderon 70, str. Jean-Louis Calderon 57, str. Alexandru D. Xenopol 2, str. Alexandru D. Xenopol 4) sau clădiri de birouri (Str. Tudor Arghezi 8-10).

În ZCP Jean-Louis Calderon – Polonă se pot identifica trei zone funcționale istorice majore:

- zona cuprinsă între bd. Dacia și str. M. Rosetti, front nordic, cu un număr limitat de clădiri destinate educației, culturii, administrației și serviciilor, locuințe individuale și colective, funcțiunea rezidențială fiind predominantă; zona include două spații verzi amenajate, de mari dimensiuni (Grădina Icoanei și grădina Casei Universitarilor), Parcul Ioanid fiind amplasat la limita zonei;
- tronsonul str. M. Rosetti, front sudic – str. Batiștei, ambele fronturi, ce cuprinde preponderent funcțiuni rezidențiale (locuințe individuale și colective);
- zona cuprinsă între str. Batiștei și bd. Carol, cu o distribuție funcțională similară zonei cuprinse între bd. Dacia și str. M. Rosetti.